

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. ректора інституту
Тріпак М.М.
« 1 » листопада 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ВІДДІЛ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

Розглянуто і схвалено на засіданні
Вченої ради інституту
Протокол № 1 від «01» листопада 2021р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Психолого-педагогічний відділ працює в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі – Інститут), забезпечує соціальний супровід та психологічне забезпечення освітнього процесу Інституту та Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі - Фаховий коледж) і є складовою Психологічної служби системи освіти України.

1.2. Основною метою діяльності Психолого-педагогічного відділу є психологічне забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу, захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя усіх його учасників: здобувачів освіти, науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників.

1.3. Діяльність Психолого-педагогічного відділу забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психологічного розвитку здобувачів, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для виконання освітніх і виховних завдань Інституту та Фахового коледжу. Соціально-психологічне забезпечення освітнього процесу в Інституті та Фаховому коледжі здійснюють практичний психолог та соціальний педагог.

1.4. Керівник Психолого-педагогічного відділу відповідає за зміст, якість та результати його діяльності перед керівництвом Інституту та Фахового коледжу. Не менше одного разу на рік звітує перед керівництвом Інституту та Фахового коледжу про результати роботи.

1.5. Психолого-педагогічний відділ безпосередньо підпорядковується ректору Інституту.

1.6. Посади працівників Психолого-педагогічного відділу вводяться до штатного розпису Інституту відповідно до нормативів чисельності працівників Психолого-педагогічного відділу, затверджених у встановленому порядку. Посади обіймають працівники з вищою освітою за відповідною спеціальністю.

1.7. Психолого-педагогічний відділ у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», іншими законами України, постановами

Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, наказами ректора, Статутом Інституту, а також цим Положенням.

1.8. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги» та інших актах законодавства України.

1.9. Працівникам Психолого-педагогічного відділу надаються окремі приміщення (кабінети) для проведення консультативної, діагностичної, просвітницької, тренінгової, профілактичної, реабілітаційної та психокорекційної роботи.

1.10. При Психолого-педагогічному відділі можуть створюватися: групи швидкого реагування, які надають невідкладну психологічну допомогу, консультативні і тренінг-групи, студентські гуртки, творчі групи, групи волонтерів.

1.11. Психолого-педагогічний відділ Інституту співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, МЕТА І ФУНКЦІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВІДДІЛУ

2.1. Основною метою діяльності Психолого-педагогічного відділу Інституту є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти.

2.2. Основними завданнями діяльності Психолого-педагогічного відділу є:
- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, гуманізація стосунків у студентських і викладацьких колективах, допомога у пошуку шляхів розв'язання психологічних проблем;

- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника освітнього процесу;

- сприяння повноцінному особистісному розвитку здобувачів освіти та створення належних соціально-психологічних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку.

2.3. Основними функціями Психолого-педагогічного відділу є:

- діагностика – соціальне і психологічне вивчення здобувачів освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників і співробітників, груп і колективів Інституту та Фахового коледжу. Моніторинг соціальних процесів та психічного розвитку окремих здобувачів освіти, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі;

- корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, схильності до узалежнень та правопорушень, подолання різних форм девіантної поведінки (у разі недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії);

- реабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги здобувачам освіти, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання та соціального середовища в Інституті та Фаховому коледжі;

- профілактика – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя тощо;

- психологічна просвіта – підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу – здобувачів освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників.

2.4. Діяльність Психолого-педагогічного відділу базується на принципах:

- пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей;
- соціальної детермінованості;
- доступності;
- гуманістичної спрямованості;

- гнучкості;
- науковості й компетентності;
- інформаційної достатності;
- зворотнього зв'язку;
- єдності психодіагностики та психокорекції;
- діалогічної взаємодії між клієнтом та психологом чи соціальним педагогом;
- особистісно-орієнтованого підходу;
- конфіденційності;
- ділової ініціативи;
- безперервності фахового вдосконалення;
- незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

2.5. Основними видами роботи Психолого-педагогічного відділу є:

- психологічне консультування – надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам, науково-педагогічним та педагогічним працівникам з використанням гуманістичної психології;
- психодіагностика – психологічне вивчення здобувачів освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників за допомогою сучасних надійних та валідних тестових методик, методів спостереження, бесіди на підставі принципу єдності діагностики та психокорекції;
- психопрофілактика – проведення індивідуальних і групових занять (консультацій, тренінгів, семінарів, лекцій тощо) для відповідних цільових груп;
- психореабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги здобувачам освіти, що мають соціальні і психологічні проблеми, пережили чи знаходяться у важкій життєвій ситуації, стресі тощо;
- психологічна просвіта – виступи перед здобувачами освіти, науково-педагогічними та педагогічними працівниками, кураторами, вихователями з повідомленнями науково-практичного психологічного спрямування;
- соціальний патронаж – соціально-педагогічний супровід цільових категорій здобувачів освіти з метою допомоги у вирішенні побутових і соціальних проблем;
- організаційно-методична робота – складання планів/звітів; підготовка до проведення виступів, тренінгів, семінарів, лекцій тощо; підготовка психологічних матеріалів інформаційно-просвітницького спрямування;

обробка результатів психодіагностики, оформлення висновків, рекомендацій; робота в бібліотеці, самопідготовка; консультації в навчально-методичних центрах; участь у науково-методичних семінарах, конференціях тощо.

3. ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВІДДІЛУ

3.1. Працівники Психолого-педагогічного відділу:

- беруть участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку здобувачів, збереження їх повноцінного психічного здоров'я;

- проводять психолого-педагогічну діагностику здобувачів освіти, сприяють їх адаптації до нових умов освітнього процесу згідно з рівнем психічного розвитку;

- розробляють та впроваджують розвивальні, корекційні програми з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;

- готують здобувачів освіти до свідомого життя; здійснюють їх превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму й наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок;

- проводять психологічну діагностику і психолого-педагогічну корекцію девіантної поведінки здобувачів;

- формують психологічну культуру здобувачів освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників, батьків або осіб, які їх замінюють, консультують з питань психології, її практичного використання в організації освітнього процесу.

3.2. Працівники Психолого-педагогічного відділу повинні:

- керуватися у своїй діяльності законодавством України, Етичним кодексом спеціалістів із соціальної роботи України, етичним кодексом психолога, Положенням про психологічну службу у системі освіти України та цим Положенням;

- дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність здобувачів освіти, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;

- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками освітнього процесу;

- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань науково-педагогічних, педагогічних працівників та батьків (осіб, які їх замінюють);

- зберігати професійну таємницю; не поширювати відомостей, отриманих у процесі діагностики або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди здобувачу чи його оточенню;

- постійно підвищувати свій професійний рівень;

- знати програмно-методичні матеріали й документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку здобувачів освіти; вимоги державних стандартів до забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки;

- проводити дослідження, моніторинги, тренінги, навчальні семінари, консультації для здобувачів освіти, викладачів та співробітників Інституту та Фахового коледжу.

3.3. Тривалість робочого тижня працівників Психолого-педагогічного відділу визначається чиним законодавством.

4. ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВІДДІЛУ

4.1. Фінансування діяльності Психолого-педагогічного відділу здійснюється відповідно до чинного законодавства.

4.2. Працівникам Психолого-педагогічного відділу надаються окремі приміщення (кабінети) для проведення діагностичної, навчальної, тренінгової, консультативної, розвивальної і корекційної роботи.

5. ПРАВА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВІДДІЛУ

Психолого-педагогічний відділ має право:

- разом з керівництвом Інституту та Фахового коледжу визначати зміст своєї діяльності з урахуванням державних норм і стандартів;

- брати участь у погодженні програм психологічної просвіти учасників освітнього процесу;

- здійснювати підготовку експрес-інформації, бюлетенів, статей науково-практичного психологічного спрямування;

- використовувати матеріально-технічну базу Інституту та Фахового коледжу для функціонування Психолого-педагогічного відділу;

- брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах з питань теорії і практики психології та соціальної роботи.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВІДДІЛУ

6.1. Працівники Психолого-педагогічного відділу несуть персональну відповідальність за:

- неналежне виконання або невиконання завдань та функцій Психолого-педагогічного відділу;
- недодержання етичних норм, конфіденційності інформації в роботі з клієнтами;
- завдання матеріальної шкоди – в межах, визначених чинним законодавством України про працю.

7. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради Інституту шляхом прийняття нового тексту Положення та вводяться в дію наказом ректора.